

NANNIE WIEGMAN

Directeur Florence Nightingale Instituut

Pioniers van de aidsverpleging (1982-1996)

In juli 2018 vond in Amsterdam de 22ste Internationale Aidsconferentie plaats. Niet alleen daar, maar ook ver daarbuiten stond het thema aids/hiv een week lang volop in de belangstelling. En terecht. Aids is een afschuwelijke ziekte die al 35 jaar de wereld in zijn greep houdt. Beroemdheden en hoogwaardigheidsbekleders van over de hele wereld werden ingevlogen om het belang van de bestrijding ervan te ondersteunen. Op het programma stonden tal van interessante thema's zoals hoe de epidemie met name in de Afrikaanse en Oost-Europese landen de kop in is te drukken. Ook was er ruim aandacht voor de nieuwste wetenschappelijke onderzoeken en medische ontdekkingen. Maar waar was de verpleegkundige inbreng?

In Nederland kreeg de eerste patiënt in 1982 de aidsdiagnose in het AMC, nu Amsterdam UMC. Een angstgolf en Amerikaanse toestanden bleven hier uit. Dat was vooral te danken aan de enorme inzet en het lef van verpleegkundigen. Daar waar de artsen met hun handen in het haar stonden, sprongen verpleegkundigen in het gat. Zij richtten de eerste aidspoli's op, verpleegden bang maar

onverschrokken de doodzieke patiënten, waren de baas op de ziekenzalen, verleenden de broodnodige psycho-sociale hulp, kortom namen hun verantwoordelijkheid. Verpleegkundigen trokken het land in om voorlichting te geven en confronteerden tegenstanders met feiten. Zij waren de pioniers, zowel in het ziekenhuis als in de thuiszorg, zowel in Amsterdam als in de provincie. Ook de belangenbehartiging van deze groep patiënten werd ter hand genomen door een verpleegkundige. Met deze aanpak wisten ze paniek te voorkomen. Toen in 1989 het zesde Internationale Aidscongres in Ottawa plaatsvond, waren het Nederlandse verpleegkundigen die de wetenschappers en medici in de zaal vertelden over hun aanpak.

Boven vlnr: Jeannette Kok, Jos Eggenkamp, Nienke Langebeek; onder vlnr: Johan Lambregts, Tineke van der Kruk, Klaas Hoeksema

Om het aandeel van verpleegkundigen bij de bestrijding van de aidsepidemie te benadrukken, heeft het Florence Nightingale Instituut zes van deze pioniers geïnterviewd. Hun bijzondere verhalen zijn hiermee vastgelegd als bewijs van de veerkracht en kracht van verpleegkundigen in tijden van crisis. Voor een publiekversie kijk op: www.fni.nl/pioniers-in-aidsverpleging. 📺

Fotografie: Jaar & Dag Media

'Verpleegkundigen richtten de eerste aidspoli's op en verpleegden bang maar onverschrokken de doodzieke patiënten'